

OTDK-dolgozat

2025

BUDAPESTI CORVINUS EGYETEM

**A NŐK ONLINE HÍRMÉDIA-REPREZENTÁCIÓJA
MAGYARORSZÁGON:
KVANTITATÍV ELEMZÉS A 24.HU HÍRPORTÁL ALAPJÁN
WOMEN'S ONLINE NEWS MEDIA REPRESENTATION IN
HUNGARY:
A QUANTITATIVE ANALYSIS BASED ON THE WEBSITE 24.HU**

Debreczeni Réka Eszter

Konzulens: Dr. Fodor Szabina Eszter, Dr. Urbán Ágnes

Kézirat lezárásának dátuma: 2024. 04. 17.

Absztrakt

A kutatásom a nők médiareprezentációját vizsgálta a 24.hu hírportál 2016 és 2023 közti cikkeinek vizsgálatával. Azt találtam, hogy a férfiak kb. 4-szer többet szerepelhetnek a hírekben, mint a nők, és az időszakban ezt a szorzót illetően sem növekedési, sem csökkenési tendencia nem jelentkezett.

Az ezekben az években a top 10 a hírekben legtöbbet szereplő személy leggyakrabban politikus volt, de a nők esetében hasonló arányban szerepeltek hírességek (TV-s médiaszemélyiségek, modellek, énekesek és színészek) is. Emellett a legtovább ezen a toplistán jellemzően az országok regnáló vezetői maradtak.

A nők médiabeli helyzetét a szakmában dolgozók szempontjából is vizsgáltam. Kiderült, hogy a 24.hu szerzői közt az időszakban 30% körüli volt a nők aránya, és ebben sem lehetett semmilyen tendenciát felfedezni. Az oldalon megjelent hírek tekintetében a 8 évi átlag alapján ugyanígy alakulhatott a nők által írt cikkek aránya, habár az egyes években jelentős kilengések voltak.

Végül a 24.hu tíz legfőbb rovatát elemezve kiderült, hogy a politikához és gazdasághoz köthető Belföld, Közélet és FN gazdaság rovatokat, valamint a Külföldöt és Sportot jellemzőbb volt, hogy férfiak írták. Az újságíróknők a Tech, Szórakozás, Élet-stílus rovatokban jegyezték nagyobb részben a híreket férfi társaiknál, míg a Tudomány esetében az arányok hasonlóan alakultak.

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés	1
2. Nők megjelenési aránya és szerepei a hírekben	3
2.1. Globálisan	3
2.2. Magyarországon	4
2.3. Összegzés és feltevések	6
3. A hírmédiában dolgozó nők	6
3.1. Globálisan	6
3.2. Magyarországon	7
3.2.1. Nemi arányok a szakmában és a különböző vezetői szinteken	7
3.2.2. 'Nőies' és 'férfias' témák	8
3.3. Összegzés és feltevések	9
4. Módszertan	10
4.1. Az adatbázisról	10
4.2. Top 10 a 24.hu híreiben legtöbbet szereplő nő és férfi listájának összeállítása . .	11
4.2.1. Az adatokról és előkészítésükről	11
4.2.2. A névelem-felismerésről (NER)	11
4.2.3. A nevek egységesítéséről	12
4.3. A legtöbbet szereplő személyek foglalkozás szerinti csoportosítása	13
4.4. A hírportál szerzőinek nemek szerinti csoportosítása és a cikkek felcímkézése .	14
4.5. A 24.hu főbb rovatainak kiválasztása és a rovatokbeli cikkek csoportosítása nemek szerint	14
5. Eredmények és értelmezésük	14
5.1. Top 10 a 24.hu híreiben legtöbbet szereplő nő és férfi	14
5.2. A portál szerzőinek nemi megoszlása	19
5.3. A 24.hu-n megjelent cikkek nemi megoszlása szerző(k) alapján	20
5.4. 'Férfi' és 'női' rovatok a 24.hu-nál	21
6. Az eredmények összegzése	23
6.1. A hírekben legtöbbet szereplő férfiak és nők	23

6.2. A 24.hu szerzőinek és az oldalon megjelent cikkeknek a nemi megoszlása . . .	23
6.3. Rovatok	24
7. További lehetséges kutatási irányok	24
Köszönetnyilvánítás	25
Hivatkozásjegyzék	26

Táblázatok jegyzéke

1. 2020-ban a hírekben 5 legtöbbet szereplő foglalkozáscsoport nemenként. Forrás: (Macharia, 2020).	4
2. Top 10 a 24.hu cikkeiben legtöbbet szereplő nő, 2016-19. A nevek mellett az adott személyek említéseinek aránya látható a top 10 összeállításához viszonyítva. Forrás: saját adatok.	15
3. Top 10 a 24.hu cikkeiben legtöbbet szereplő férfi, 2016-19. A nevek mellett az adott személyek említéseinek aránya látható a top 10 összeállításához viszonyítva. Forrás: saját adatok.	15
4. Top 10 a 24.hu cikkeiben legtöbbet szereplő nő, 2020-23. A nevek mellett az adott személyek említéseinek aránya látható a top 10 összeállításához viszonyítva. Forrás: saját adatok.	16
5. Top 10 a 24.hu cikkeiben legtöbbet szereplő férfi, 2020-23. A nevek mellett az adott személyek említéseinek aránya látható a top 10 összeállításához viszonyítva. Forrás: saját adatok.	16
6. A 2., 3., 4. és 5. táblázatokon szereplő személyek eloszlása foglalkozás szerint. Forrás: saját adatok.	18

Ábrák jegyzéke

1. Az adatbázisban szereplő cikkek száma évente. Forrás: saját adatok.	10
2. A szövegek útja a 24.hu-tól a hírekben a legtöbbet szereplő személyek neveinek toplistájáig. Forrás: Dr. Fodor Szabina Eszter szerkesztése.	11

3.	Mennyiszer több említése van a 24.hu cikkeiben 10 legtöbbet szereplő férfinak, mint nőnek? Forrás: saját adatok.	17
4.	A 24.hu-n hírt szerző személyek aránya nemek szerint, évenkénti bontásban. Forrás: saját adatok.	19
5.	A 24.hu-n megjelent cikkek nemi megoszlása a szerzők alapján, 2016-23. Forrás: saját adatok.	20
6.	A 24.hu-n megjelent cikkek nemi megoszlása, ha csak azokat a cikkeket vizsgáljuk, ahol azonosítható volt a szerzők neve. Forrás: saját adatok.	21
7.	A 24.hu főbb rovataiban írt cikkeinek megoszlása a szerző(k) neme szerint, 2016-23-as adatok alapján. Forrás: saját adatok.	22

1. Bevezetés

Az, hogy a nők hogyan szerepelnek a médiában, jelentős hatással van a nézők gondolkodásmódjának alakulására és ezáltal a nőkkel kapcsolatos társadalmi normák konstruálására.

Az elavult vagy torzított nőábrázolások elősegíthetik a sztereotípiák megerősödését és a nemi egyenlőtlenség fenntartását, míg az inspiráló és sokszínű bemutatásuk segíthet a változás előmozdításában és az inkluzív társadalmi struktúrák kialakításában.

Különösen fontos kérdés ez Magyarországon, ahol még 2016-ban is a felnőtt népesség 52%-a értett egyet azzal, hogy a férfiak jobb politikai vezetők, mint a nők. A gazdasági vezetés esetében pedig 49% volt az így vélekedők aránya (NMHH, 2017a). Ilyen környezetben kiemelten fontos, hogy a média a változás elősegítője, vagy a berögzült status quo fenntartója.

A 'nők a médiában' kérdéskört két irányból lehet körüljárni: egyrészt a hírekben szereplő nők megjelenítésének szempontjából, másrészt pedig a médiában dolgozó nők oldaláról. A kutatásomban mindkét aspektust vizsgáltam.

Egyrészt tehát arra kerestem választ, hogy milyen a magyar újságírók helyzete. Egész pontosan azt elemeztem, hogy a 24.hu szerzői közt hogyan alakult a nemek aránya és hogy léteznek-e a gyakorlatban inkább férfiak, illetve inkább nők által írt témák. A feltevésem az volt, hogy a politikai, gazdasági és sporteseményekről való tudósítások esetében jellemzőbb, hogy a szerző férfi.

Ennek a vizsgálatához a hírportál cikkeiből álló adatbázis alapján összeállítottam a szerzők listáját és feljegyeztem a nemüket. Ezután egy programkóddal felcímkéztem minden cikket a szerző neme szerint, majd évek és rovatok szerinti kimutatásokat készítettem.

A másik kérdéskör, amit górcső alá vettem, hogy kik szerepelnek a legtöbbet a hírekben a két nemből. Hogyan lehet jellemezni, csoportosítani ezeket a személyeket? Emellett arról is szerettem volna képet kapni, hogy körülbelül mennyiszer eshet több szó a férfiakra az online hírekben, mint a nőkről. Ezen kérdések megválaszolására a 24.hu szövegeit természetesnyelv-feldolgozási technikákkal elemeztem, hogy a név szerinti említések számának összegzése alapján összeállítsam a 2016 és '23 között a legtöbbet a portál híreiben szereplő 10-10 férfi és nő rangsorát.

A személyes érdeklődésem túl a célom ezzel az itthon a témában létező 'akadémiai rés' betöltése volt. Jelenleg nincs olyan hazai kutatás, ami az online hírmédiában legtöbbet szereplő embereket térképezné fel kvantitatív módszereket alkalmazva. Az egyetlen hasonló magyarországi munka, ami részben ezt a témát vizsgálta, csak a politikusokra fókuszált és az adatokat 2014-ig elemezte. (Sebők és mtsai., 2018).

A hírfogyasztási szokásokban viszont azóta nagy változások mentek végbe. A kutatáshoz ezért választottam az online hírmédiát, mert egyre többen használják a közéleti események követésére. 2023-ban már a magyar felnőttek körülbelül 70%-a használta gyakran a tájékozódásra az internetet, miközben a televízió egy évtized leforgása alatt elvesztette korábbi domináns szerepét (Hann és mtsai., 2023). Az online hírmédián belül pedig azért döntöttem a 24.hu mellett, mert hosszú ideje az egyik vezető hírportál. Szintén 2023-ban a szavazókorú népesség 35%-a állította, hogy legalább hetente használja tájékozódásra, amivel az RTL után 2. lett az összes hírforrás közül (Hann és mtsai., 2023). Éppen ezért az oldalnak jelentős befolyása van a magyar közéleti diskurzus alakulására.

2. Nők megjelenési aránya és szerepei a hírekben

2.1. Globálisan

A korábbi kutatások eredményei alátámasztják azt, ami hírfogyasztóként is megfigyelhető: a hírekben jelentősen kevesebb szó esik a nőkről, mint a férfiakra.

1995 óta állnak rendelkezésünkre átfogó nemzetközi mérések Nemzetközi Médiafigyelő Projekt (GMMP) jóvoltából. Ezek a nemek nyomtatott, tévés és rádiós (tehát a hagyományos) médiabeli szereplésével foglalkoznak, és rendszeresen jelentős diszparitást jeleznek. A nők szereplési aránya 2020-ban globálisan a hírekben 24%-ra volt tehető, ami így is nagy növekedést jelent a 25 évvel korábbi 17%-ról. Természetesen ez az arány is alacsony a nők által a társadalomban betöltöthöz képest, és a korábbi növekedéssel ellentétben a három legújabb mérés alapján az összkép stagnálást mutat. 2010 és 2020 közt lényegében változatlanul háromszor nagyobb volt az esélye, hogy egy hír férfiről szóljon a hagyományos médiában, mint hogy nőről (Macharia, 2020).

Mivel az online hírek csak rövid ideje, körülbelül az utóbbi évtizedben lettek a tájékoztatók egyre meghatározóbb forrásai, ezért csak rövidebb időszakra visszamenőleg lehet felmérést találni, ami azzal foglalkozik, hogy világszinten hogyan alakult a nemek online hírmédia-reprezentációja. 2015-re és '20-ra vonatkozóan azonban már erről a területről is vannak információink, ami alapján a helyzet a digitális térben nagyon hasonló: előbbi évben átlagosan 26, míg utóbbiban 27% volt a nők szereplési aránya globálisan az online hírekben. Ez ugyan 2%-kal magasabb, mint a hagyományos média esetében az adott években, az egynegyed-háromnegyedes arányt nem igazán változtatja meg (Macharia, 2020).

Azonban nem csak a nemekről szóló hírek arányának alakulása a fontos, hanem az is, hogy milyen szerepekben mutatják be őket.

Jelentős eltolódást láthatunk abban, hogy a különböző foglalkozásokban hogyan alakul a nemek egymáshoz viszonyított aránya. 2000-ben például a nők alacsony összesített szereplési arányának ellenére is a hírekben szülőként, családteremtőként (egyéb foglalkozás megadása nélkül) bemutatott emberek elsőprő többsége, több mint négyötöde nő volt. Mindeközben a politikusoknak csupán 10, a sportolóknak 9 százalékát tették ki. Ugyanezek az arányok sorban 68, 18 és 14 százalékra változtak 2020-ra. Így összességében a helyzet ugyan a kiegyenlítődés felé tart, még mindig messze áll a paritástól (Macharia, 2020).

Persze a politikusok, és egyébként az üzleti szereplők közti alacsonyabb arány is leginkább

Nők	Férfiak
1 Politikus, egy. képviselő	1 Politikus, egy. képviselő
2 Kormány-/köztisztviselő, szövegíró	2 Kormány-/köztisztviselő, szövegíró
3 Aktivisták, civil, szakszervezeti képviselő	3 Vállalkozó, manager, bróker
4 Híresség, művész, író, énekes	4 Sportoló, játékos, edző, bíró
5 Akadémiai szakértő, előadó, tanár	5 Rendőr, katona, tűzoltó

1. táblázat. 2020-ban a hírekben 5 legtöbbet szereplő foglalkozáscsoport nemeként. Forrás: (Macharia, 2020).

annak köszönhető, hogy a nők világszerte alulreprezentáltak a döntéshozói pozíciókban. Még 2022-ben, és Európában is. Az Európai Parlament képviselőinek ekkor 39%-a volt nő, a nemzeti parlamentek/alsóházak képviselőinek pedig az EU-ban átlagosan 32%-a. Igaz, a tendencia javuló (European Institute for Gender Equality, 2023b). Ugyanez az alulreprezentáltság elmondható az üzleti/pénzügyi szektorban: 2022 decemberében például a nagy, tőzsdén jegyzett cégek igazgatótanácsaiban az EU-ban átlagosan egyharmad volt a nők aránya, a 2003-as 8,2%-ról hatalmas és folyamatos fejlődést felmutatva. A nemzeti bankok élén viszont egyetlen nő sem volt (European Institute for Gender Equality, 2023a).

Érdemes azt is figyelembe venni, hogy azok a nők, akik mégis a hírekbe kerülnek, legnagyobb valószínűséggel milyen foglalkozásúak; tehát milyen jellegű hírek azok, amelyekkel fel lehet kelteni a média figyelmét, és összevetni ugyanezt a férfiak top foglalkozásaival. Ezt az 1. táblázat szemlélteti. Erről leolvasható, hogy bár mindkét nem esetében a politikai szférában tevékenykedőknek a 'legkönnyebb' a hírekbe kerülnie, az üzleti és sportolói világban már a férfiak dominálnak.

2.2. Magyarországon

A magyarországi adatok alapján a hazai helyzet illeszkedik a nemzetközi trendekbe. Itthon leginkább csak a hagyományos médiával kapcsolatos kutatások állnak rendelkezésünkre, azok alapján viszont Magyarországon is igaz, hogy a férfiak kb. háromszor akkora eséllyel szerepelnek a hírekben, mint a nők. Ebben jó ideje nincsen különösebb változás, továbbá a nemek megjelenítésében is vannak eltérések.

A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság (NMHH) már egy évtizede végez kutatásokat a televíziós hírműsorokban megfigyelhető társadalmi sokszínűségről. Évről-évre kimutatják, hogy a férfiak elsősorban többet szerepelnek a hírekben, mint a nők. Ez az arány a 2016 II. féléve és 2023 közti időszakban 75-78% között mozgott, és nem is mutat a kiegyenlítődés irányába

tartó tendenciákat (NMHH, 2024, 2023, 2022, 2021, 2020, 2018b, 2018a, 2017c, 2017b).

Az Európai Parlament egy 2017-es helyzetet tükröző gyorsjelentése is hasonló arányokról számol be: a magyar hírekben a számításaik szerint az alanyok kb. 21,3%-a volt nő. Ezzel a 22 vizsgált EU-s országból a 18. helyezést értük el, míg az EU-s átlag 25,7% volt (Sabbati és mtsai., 2018).

Mindez egybecseng a Nemzetközi Médiafigyelő Projekt 2010-es magyarországi országjelentésében találtakkal, ami megerősíti, hogy hosszú ideje tart a stagnálás (Magyar Női Érdekérvényesítő Szövetség, 2010).

Az NMHH egy másik, a női szerepek tv-ben és rádióban való megjelenési módjait vizsgáló kutatása alapján ezt az aránytalanságot a hírfogyasztók is érzékelik. Többségük szerint változtatni kellene rajta, ugyanakkor valamennyire meg is értik, mert a hírek leggyakrabban politikáról, gazdaságról, sportról és bűnözésről szólnak, amik a férfiak által dominált területek (NMHH, 2017a). Ezt az érzékelést empirikus adatokkal is részben alátámasztja egy 1990 és 2014 közti, a Világgazdaság és Népszabadság címlapjait vizsgáló kutatás. Ebben a szerzők azt találták, hogy a női politikusok említési aránya konzisztensen 10% alatt maradt az időszakban (Sebők és mtsai., 2018).

Ez nem meglepő annak a fényében, hogy ugyanebben az időszakban Ványi kalkulációi szerint a kormányzatban, vagy akár az államtitkári szintet is a számításokba véve hasonlóan alakult az arányuk (2013). Azóta pedig a 2010 utáni Orbán-kormányoknak sorban 1, 0, 3 és 1 női minisztere volt, habár Varga Judit lemondásával már újra nincsen nő a kormányban. A parlament összetételét tekintve 2022-ben utolsók voltunk az EU-ban 13,1%-kal (European Institute for Gender Equality, 2023b). Az üzlet területére áttérve pedig hátulról a 3.-ak 10,4%-kal a nagy részvénytársaságok igazgató tanácsbeli összetételének tekintetében (European Institute for Gender Equality, 2023a). A médiában tapasztalt egyenlőtlenségek tehát 'csupán' a valós helyzetet tükrözik.

'A gyengébbik nem' megjelenítése más szempontokból is egyenlőtlenségeket tükrözött. "Híralanyokként a férfiakat sokkal gyakrabban ábrázolták hatalmi pozícióban – például szóvivőként vagy szakértőként – mint a nőket: utóbbiak sokszor csupán mint magánemberek vagy a többség véleményének képviselői jelentek meg. A női híralanyok esetében a híradás hatszor olyan gyakran tért ki a családi állapotra, mint a férfiak esetében, illetve a nyomtatott sajtóban a női híralanyok aránylag gyakrabban jelentek meg fényképeken, mint a férfiak" (Magyar Női Érdekérvényesítő Szövetség, 2010, 4. old.).

2.3. Összegzés és feltevések

A korábbi nemzetközi és magyarországi felméréseknek és trendeknek megfelelően így az volt a hipotézisem, hogy a férfiak körülbelül 3-szor többszer szerepelnek a digitális magyar hírekben, mint nő társaik. Mindemellett az általam vizsgált, 2016-23-as időszakban nem lesz tendenciaszerű változás kimutatható. Azt is valószínűsítettem továbbá, hogy a legtöbbször a hírekben szereplő férfiak nagyon jelentős részben politikusok lesznek majd, míg a nők esetében vegyesebb lesz a kép foglalkozás szempontjából.

3. A hírmédiában dolgozó nők

3.1. Globálisan

2020-ban már mind a hagyományos, mind a digitális médiában a történetekről beszámoló médiamunkások, újságírók kb. kétötöde nő volt. A hagyományos média esetén ez összevethető korábbi adatokkal, és látható, hogy az arány sok évnyi, kb. 2005 óta tartó stagnálás után indult újra növekedésnek. A tudósítónők aránya 2010-ben még 37% volt (Macharia, 2020). Egy másik kutatás ebből az időszakból hasonló eredményeket hozott: a teljes munkaidőben a hagyományos médiában dolgozóknak éppen a harmadát tették ki a nők. Ha a szerkesztőségi felsővezetést tekintjük, akkor pedig 27%-os arányról beszélhetünk (Byerly, 2011). A 2020-ra megfigyelhető a növekedés azért is lényeges, mivel a női riporterek nagyobb eséllyel választanak szintén női híralanyokat és -forrásokat, mint férfi kollégáik (Macharia, 2020).

Ha azt vizsgáljuk, hogy milyen témákról adnak gyakrabban hírt a két nem képviselői, érdekes eltérésekre bukkanhatunk. A férfiak 2020-as adatok alapján például még a riporterek nemi megoszlását figyelembe véve is nagyobb részben tudósítanak politikáról és bűnözésről. Ezzel szemben a női riporterek az arányukhoz képest a tudomány és egészség kategóriájához tartozó hírekkel foglalkoznak többet - ezzel az ilyen témájú hírek körülbelül felét jegyezve. Emellett a szociális és jogi tematikájú történetek jelennek meg nagyobb arányban női szerzőktől (Macharia, 2020).

Az, hogy az újságírók körében nagyobb presztízsű rovatokat inkább a férfiakra bízák, régóta és univerzálisan fennálló jelenség. Ausztráliában például a nőket specifikusan érintő problémákat, a divatot, egészséget, művészetet, szórakozást és oktatást jelölték meg gyakrabban a nőknek allokált témaként. Mindeközben a politika, sport, gazdaság, bűnügy és külügyek

voltak inkább férfi territóriumok (MEAA és IFJ, 1996). Ez 2014-re sem változott sokat, azt leszámítva, hogy a határok átjárhatóbbak voltak, de ekkor már a tech-tud rovatot is a 'férfias' rovatok közé sorolták (North, 2016). A koreai újságíróknak szintén a politika, gazdaság és sport témákkal kapcsolatban érezték, hogy kevesebbszer ír(hat)nak róluk, mint kollégáik a másik nemből (Cho és Davenport, 2007). Az Egyesült Királyságban pedig a sportot és politikát érintő ügyek, valamint a véleménycikkek tartoztak a 'macsó' témákhoz (Franks, 2013). A példák sora még folytatható lenne.

Érdekesség, hogy a témák egyenlő allokációja a külügyek kapcsán előremozdulhatott. A korábban jellemzőbb lokális témák helyett 2020-ra már az országos, regionális és nemzetközi relevanciájú híreknél is körülbelül 40%-nyi volt a nők által jegyzett hír, ami megfelelt a tudósítók közti összarányuknak az időszakban (Macharia, 2020).

3.2. Magyarországon

3.2.1. Nemi arányok a szakmában és a különböző vezetői szinteken

Magyarországon 5 pillanatképünk van arról, hogy hogyan alakult a médiában dolgozó nők aránya 1999 óta, habár ezek nem pontosan ugyanazt mérik.

Az első Vásárhelyi Mária kalkulációja, ami szerint '99-ben 31%-os volt a nők aránya az újságírók közt (Vásárhelyi, 1999). 2005-ben és '10-ben a Nemzetközi Médiafigyelő Projekt magyar jelentése szerint a riporternők aránya 43, illetve 38% körül alakultak a hagyományos médiában. Valószínűleg a '99-eshez képest magasabb arány annak köszönhető, hogy ez a mérés a 'riporternő' kategóriába egyaránt beleérti a nyomtatott sajtó újságíróit, a tv-s bemondókat és a rádiós tudósítókat. Ez utóbbi két médiumban ugyanis kisebb a nemi megoszlásban az egyenlőtlenség. Ha csak a nyomtatott sajtót tekintjük, akkor ott például az arány 2010-ben 24% volt (Magyar Női Érdekérvényesítő Szövetség, 2010).

Ezután 2018-ban egy felmérés a gazdasággal és politikával is foglalkozó magyar szerkesztőségek impresszumát vette górcső alá. Ők azt találták, hogy ezekben a szerkesztőségekben dolgozók mindössze 28,77%-a volt nő (Bátorfy és mtsai., 2018). Igaz, hogy ehhez hozzájárulhat, hogy ebben nem kizárólag újságírók vannak benne, hanem videósok, fotósok is, ahol még inkább férfi dominancia érvényesül.

Végül 2022-ben a digitális médiáról készült felmérés, a Telex, a 24.hu, a 444.hu, az Index és a Magyar Nemzet vizsgálatával. Itt azt találták, hogy a portálokon a felmérés hetében megjelent cikkek mindössze negyedét jegyezték nők. Ez különösen a szlovák, cseh és lengyel 51, 43 és

41%-os arányokhoz képest tűnik alacsonynak (Shevchuk és mtsai., 2022).

Az 5 felmérés alapján a magyar újságírók arányáról nehéz pontos kijelentéseket tenni, mindent összevetve viszont körülbelül 20-35%-ra tehető. Ráadásul úgy tűnik, hogy a nemzetközi változásokkal ellentétben itthon nincsen az egyenlőség irányába mutató tendencia.

Ez azért különös, mert az újságírók szubjektív megélése több hazai vezető szerkesztőség-nél mást mutat. Ők inkább úgy érzik, hogy bár még mindig több a férfi a szakmában, az arányok folyamatosan javulnak (Végh, 2021). Ez változást jelent a 2002-es állapothoz képest, amikor még maguk az újságírók is úgy érezték, hogy ez egy egyértelműen férfi szakma (Margit, 2002).

Persze a nemi egyenlőség vizsgálata szempontjából nem csak a 'nyers arányok' fontosak, hanem az is, hogy a média vezetői pozícióiban mennyi nő képviselteti magát. Úgy tűnik, hogy ebben a tekintetben csak még rosszabb a helyzet, mint az összakmabeli arányoknál. Például a 2018-as felmérésben vizsgált 62, gazdasággal és politikával is foglalkozó magyar szerkesztőség közül akkor csak 3-ban volt női főszerkesztő (Bátorfy és mtsai., 2018). A helyzet pedig nem tűnik úgy, hogy javulna '18 óta. A Telex éléről például Munk Veronika (Telex, 2023), a G7 vezérigazgatói posztjáról pedig nemrég Neizer Anita távozott (Szalay, 2024).

Az aránytalanságok viszont nem csak a főszerkesztői, de a középvezetői szinten is jelentősen megnőnek a beosztottakhoz képest (Végh, 2021).

3.2.2. 'Nőies' és 'férfias' témák

Egy másik fontos szempont, hogy mennyire szabad a témaválasztás a szerkesztőségekben. A 2000-es évek elején a Népszabadság, Magyar Hírlap, Magyar Nemzet, Népszava és a Világ-gazdaság újságírói egyöntetűen azt állították, hogy a nők problémáinak bemutatása súlyos akadályoka ütközött. Az egyik újságíró így számolt be a tapasztalatairól: "A nők elleni erőszakról írtam 95-ben. A szerkesztővel késhegyig, üvöltözésig fajuló vitát folytattunk, azt mondta, hogy nem igazat írok! Olyan nincs, hogy egy nő évekig eltűrje azt, hogy a férje évekig verje, meg-megalázza, meg-megerőszakolja [...] Három-négy dolgot szoktak mondani: nincs hírértéke, túl gyakran szerepel ez a téma – akkor is ezt mondják, ha az ember már nem is tudja felidézni, hogy mióta nem írt róla – a legcsúnyább pedig, hogy biztos irigykedsz. Hozzá is vágtam a hamutartót." (Margit, 2002) A 'sikeres nők'-ről való tudósítás már támogatottabb volt, mert ezekre a történetekre kuriózumként tekintettek.

Ha viszont a rovatokkal kapcsolatban vizsgáljuk a témaválasztás szabadságát, az újságírók

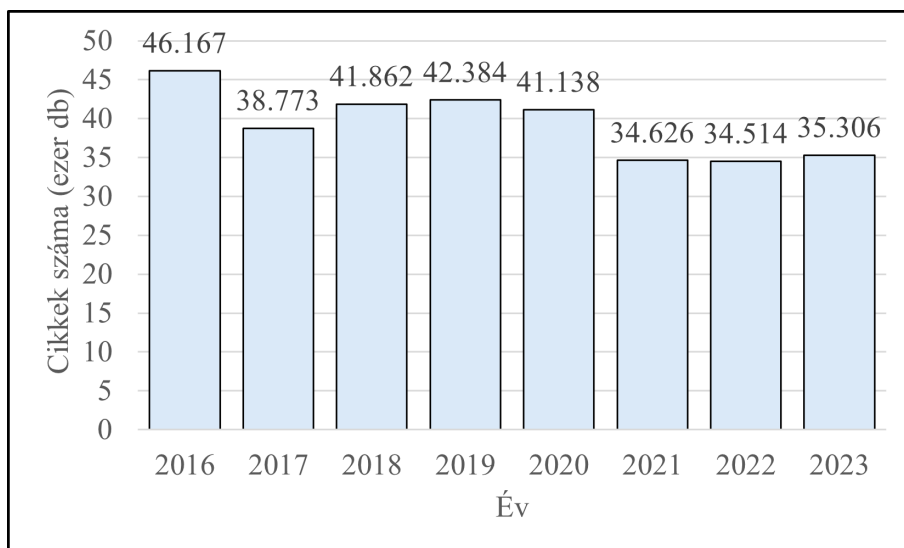
úgy érzékelték, hogy elviekben szabadon írhatnak arról, amiről szerettek volna. A gyakorlatot tekintve azonban kiderült, valahogy a szerkesztők mégis inkább rájuk osztják a 'soft' híreket. Emellett úgy is érezték, hogy a politika, gazdaság, bűnözés, nemzetvédelem témakörében a férfiakat egyszerűen komolyabban vették (Margit, 2002). Ez utóbbi érzést 2021-ben már nem említették az újságírók. Emellett 2002-höz képest még inkább úgy gondolták, hogy nem korlátozzák őket abban, hogy milyen témákról írjanak. A 'nőügyekről' való tudósítás is elfogadott lett, már nem akadályozzák az ilyen cikkek megjelentetését. Ha azonban a szerkesztőségek realitásáról volt szó, akkor a 'férflas' és 'nőies' rovatok az újságírók beszámolója alapján még mindig megmaradtak (Végh, 2021).

A rovatok különböző 'nemi jellegét' a Nemzetközi Médiafigyelő Projekt 2010-es hazai eredményei is alátámasztották. Ezek az eredmények megegyeznek az adott időszaki nemzetközi trendekkel is. A riporterek közt betöltött arányukhoz képest is jelentősen kevesebbet tudósítottak gazdaságról és bűnözésről, erőszakról a nők, mint a férfiak. A politika tekintetében már nem volt ilyen eltérés jelen. A szociális és jogi kategóriában viszont a létszámukhoz képest több volt a hír, amiről nők számoltak be, míg a hírességek, művészet és média, sport kategóriának egyenesen kétharmadában nő volt a hírek prezentálója (Magyar Női Érdekérvényesítő Szövetség, 2010).

2022-re a témák megoszlása (legalább is a hazai digitális újságok esetében) kissé megváltozott. A női szerzők cikkeinek leggyakoribb témái ekkor már a belpolitika és a kormányzati intézkedések voltak. Nemzetközi és társadalmi ügyeknél, kultúránál a cikkek 17%-át jegyezték nők, míg a gazdasági és pénzügyi cikkeknel 15, a technológiával és tudománnyal foglalkozó cikkeknel csak 12% volt a női szerzők aránya (Shevchuk és mtsai., 2022).

3.3. Összegzés és feltevések

Bár nemzetközi viszonylatban a médiában dolgozók közt egyre magasabb a nők aránya, addig itthon nincs ilyen tendencia. A magyarországi újságírók aránya 1999 óta 20-35% közé tehető, így a kutatásomban én is hasonló eredményekre számítottam. Az arányok várhatóan még egyenlőtlenebbek, ha a szerkesztőségekben a közép- és felsővezetői szinteket vizsgáljuk. A témák tekintetében az volt a feltevésem, hogy megfigyelhető lesz a különböző nemi allokáció, hiszen ezzel kapcsolatban már globálisan és Magyarországon is sok bizonyítékot találhattunk a múltból. A férfiak által dominált rovatok általában a gazdaság, politika, technológia és tudomány, sport és külföld közül kerülnek ki, így az volt a hipotézisem, hogy a 24.hu adataiban is ezeknél a kategóriáknál mutatható ki a férfi dominancia.

1. ábra. Az adatbázisban szereplő cikkek száma évente. Forrás: saját adatok.

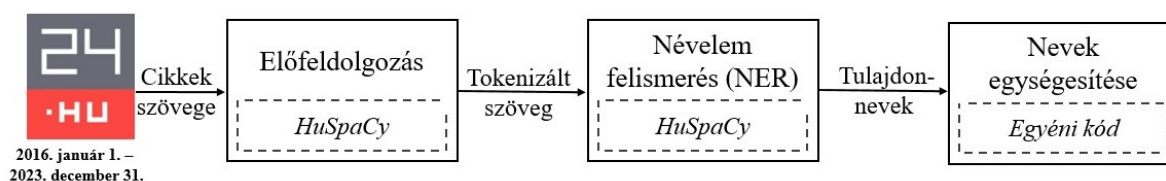
4. Módszertan

4.1. Az adatbázisról

A kutatás alapjául egy a 24.hu hírportál 2016 és 2023 közötti cikkeiből összeállított adatbázis szolgált. Mivel a 24.hu 2015-ben jött létre a Hír24 nevű oldal arculatváltásával és átnevezésével, így 2016 az első év, amiben teljes egészében vizsgálhatóak a 24.hu cikkei (és jelenleg 2023 az utolsó ilyen év).

Az adatbázis összeállításához a linkeket egyrészt a news-please nevű szoftver segítségével gyűjtöttem össze (Hamborg és mtsai., 2017), másrészt a SZTAKI HunSum-1 nevű cikkadatbázisát használtam fel hozzá (Barta és mtsai., 2023). A news-please egy integrált web crawler és információk kigyűjtésére alkalmas megoldás, aminek elég egy híroldal URL-jét megadni, és elkezd felkutatni az oldal híreit, valamint kigyűjteni belőlük a legfontosabb adatokat. (Én viszont csak a hírek linkejeinek összegyűjtéséhez használtam.) A linkek birtokában a metaadatokat és a szöveget egy saját kóddal vontam ki a HTML oldalakból, és így minden cikkről rögzítettem a címet, a leírást, a közzététel dátumát és pontos időpontját, a szerzőt vagy szerzőket, az elsődleges rovatot, a címkéket, a lead-et, amennyiben ezek az adatok elérhetőek voltak, valamint a fő szöveget. A duplikátumok kiszűrését a cím és dátum alapján végeztem. Joggal feltételezhető ugyanis, hogy ha "két cikk" ugyanazon a napon, másodpercre pontosan ugyanabban az időpontban jelent meg a honlapon, és még a címük is megegyezik, akkor az valójában egy és ugyanaz a hír.

Ezzel a módszerrel 34,5-46 ezer közti cikket gyűjtöttem össze évente, ami átlagosan napi

2. ábra. A szövegek útja a 24.hu-tól a hírekben a legtöbbet szereplő személyek neveinek toplistájáig. Forrás: Dr. Fodor Szabina Eszter szerkesztése.

95-126 rögzített szöveget jelent. (A pontos számok leolvashatóak az 1. ábráról.) Mindez egy elég jelentős minta az újság által előállított tartalmakból, az adott évben a portálon megjelent anyagok többségét tartalmazza.

4.2. Top 10 a 24.hu híreiben legtöbbet szereplő nő és férfi listájának összeállítása

A folyamatról áttekintést a 2. ábra ad.

4.2.1. Az adatokról és előkészítésükről

A legtöbbet szereplő közszereplők toplistájának összeállításához az előző alfejezetben leírt adatbázist használtam. Egész pontosan annak cím, lead és szöveg oszlopait. Mivel a szöveg alapján néztem az említések számát, ezért kiszűrtem azt a néhány cikket, ahol nem volt. Az, hogy nem volt szöveg, leginkább olyankor fordult elő, amikor a cikk igazából egy videós riport volt.

Ezután minden egyes cikk szövegét tokenizáltam a HuSpaCy nevű, kifejezetten a magyar nyelvhez fejlesztett Python csomaggal (Orosz és mtsai., 2023). A tokenizáció egy természetesnyelv-feldolgozási (NLP) technika, ami a szövegeket kisebb alkotóelemeire (leggyakrabban szavakra) bontja. Ez a lépés minden NLP elemzés egyik első eleme.

4.2.2. A névelem-felismerésről (NER)

A tokenizáció után a szövegekből kiszűrtem a névelemeket. A névelemek (angolul: Named Entities) olyan konkrét nevek vagy fogalmak, amelyek egy adott szövegben a való életben is létező, névvel ellátható egyedi entitásokat jelölnek. Az 'egyedi entitások' lehetnek például a személyek, szervezetek, ország-, termék- és márkanevek.

Ennek a feladatnak a megvalósításához szintén a HuSpaCy-t használtam. A csomag szerencsére nem csupán a névelemek kigyűjtésére képes, hanem fel is címkézi azokat, így külön listázhatóak a személyek is. Ezt a listázást végre is hajtottam.

4.2.3. A nevek egységesítéséről

A legtöbbet szereplő közszereplők toplistájának összeállításához először cikkenként készítettem el a szövegben említett személyek listáját, és összesítettem hozzájuk az említések számát.

Mivel elterjedt gyakorlat, hogy a hírekben a személyeket először a teljes nevükön említik, és utána már csak a vezetéknevük alapján hivatkoznak rájuk, ezért ki kellett dolgoznom valamilyen módszert, amivel a kétfajta említéstípust össze tudom adni. Erre azt az algoritmust találtam ki, hogy rendeztem a felismert névelemeket hossz alapján csökkenő sorrendbe. Elkezdtem összegyűjteni a névelemek közül a személyeket egy Python szótárba, és megvizsgáltam, hogy a szótár bármelyik kulcsa tartalmazza-e már az adott személynevet. Ha nem, akkor hozzáadtam a szótárhoz 1-es említésszámmal. Ha igen, akkor az adott kulcs értékét növeltem 1-gyel.

Tehát ha például egy cikkben csak Karikó Katalin szerepelt, akire hol a teljes nevén, hol a vezetéknevén hivatkoztak, akkor a hossz alapú rendezés miatt előre került az összes teljes neves említése. Először így a szótáramba bekerült a Karikó Katalin : 1 kulcs-érték pár. A következő teljes neves említéseinél már csak az említésszámot növeltem. Amikor pedig a vezetékneves említései következtek, akkor szintén elég volt az említésszám növelése, hiszen a 'Karikó' része a 'Karikó Katalin' karaktersorozatnak. Ez alapján megfigyelhető, hogy ha esetleg Katalinként említették volna, az algoritmus akkor is működött volna.

Az, hogy a minél több személyt a teljes nevével gyűjtsék ki, azért is volt fontos, mert a cikkenkénti összegzés után az évenkénti összesítést is elkészítettem. Ha pedig az évenkénti összesítésben szerepelt volna például 'Nagy' 32 említéssel, nem lehetett volna megállapítani, hogy kiről van szó. Éppen ezért azt is megnéztem az előbb leírt algoritmus lefutása után, hogy a szótár kulcsai (tehát a nevek) részei-e a címben vagy leadben szereplő személyneveknek. Ha igen, akkor kicseréltem ezekre az adott kulcsot (egész pontosan a leghosszabb karaktersorozatú személynévre).

A cikkenkénti személynév és említésszám szótárak összeállításához minden esetben a felismert név lemmatizált változatát használtam. A lemmatizáció a ragok eltüntetéséhez kellett. Ez is fontos volt az említésszámok helyes összegzéséhez, hiszen például az 'Orbánnal' karaktersorozat nem része 'Orbán Viktor'-nak.

Végül az évenkénti összesítés elvégzése előtt még annyit csináltam, hogy ha egy név 3 karakter hosszú, vagy annál rövidebb volt, akkor egyszerűen töröltem a szótárból. Az ilyen rövid neveket később nem lehetett volna azonosítani, hogy kire vonatkoznak.

Az évenkénti összegzést nagyon hasonlóan csináltam, mint a cikkenkénti összegzést. Lét-rehoztam egy először üres szótárt, amit nevezzünk nagy szótárnak. Elkezdtem végigiterálni a cikkenkénti szótárakon (és az azokban szereplő kulcsokon). Ha az adott kulcs már szerepelt a nagy szótárban, akkor csak a nagy szótárban lévő említésszámot növeltem az adott értékkel. Ha pedig nem, akkor hozzáadtam a nagy szótárhoz a kulcs-érték párt. Amikor készen volt a nagy szótár az adott évi személyekkel és említéseik számával, akkor ezt eltároltam egy táblázatban. Végül a top 10 említésszámainak megállapításához manuálisan is átnéztem a táblázat elején szereplő személyeket.

Az utólagos átnézés azért kellett, mert például a lemmatizáció néhány esetben hozott magával hibákat. Ursula Von der Leyennél az említései kb. fele helyesen a teljes neve mellett voltak, de a másik fele 'Ursula Von der Ley' megnevezés mellett, mert a szoftver az 'en' végződést ragként kezelte. Ezen kívül voltak olyan személyek, akik esetében a teljes nevük kiírása nélkül is annyira egyértelmű, hogy kiről van szó, hogy néhány esetben a teljes nevük egyetlenegyszer sem szerepelt sem a cikk címében, leadjében, sem a szövegben (pl. Erdogan). Ezeket hozzáadtam a teljes nevüket tartalmazó említésekhez.

4.3. A legtöbbet szereplő személyek foglalkozás szerinti csoportosítása

Mivel azt is szerettem volna vizsgálni, hogy milyen tulajdonságai vannak a legnagyobb médiafigyelmet kiváltó személyeknek, ezért a foglalkozásuk szempontjából is elemeztem őket. Kérdéses volt azonban, hogy milyen csoportokat képezzek. Végül a politikus, híresség, vállalkozó, sportoló, akadémikus és végrehajtó kategóriák létrehozása mellett döntöttem. Ezek közül a híresség magába foglalta a modelleket, színész- és énekesnőket, valamint a (TV-s) médiaszemélyiségeket.

Ez azért alakult így, mert szerettem volna, ha a csoportok összehasonlíthatóak a Nemzetközi Médiafigyelő Projekt kategóriáival. Az eltérések pedig szimplán abból következnek, hogy a toplistára került személyek közül néhányan (pl. Schadl György) nem illettek a Projekt rendszerezésébe.

4.4. A hírportál szerzőinek nemek szerinti csoportosítása és a cikkek felcímkézése

Mivel az adatbázisban eltároltam minden cikknél a szerzőt, vagy szerzőket, ezért ezt könnyen fel lehetett használni arra, hogy kapjak egy listát a portálon hírt megjelentető összes szerzőről. Ezt aztán kézzel felcímkéztem nemek szerint. Néhány esetben nem volt meghatározható a nem, mert például csak a 24.hu, vagy a BBC History volt feltüntetve íróként.

A hírek szerző neme szerinti csoportosítását pedig úgy kaptam meg, hogy ez alapján a lista alapján végigiteráltam egy-egy év összes cikkén. Ha a szövegnek egy írója volt, akkor simán kikerestem a listából az adott nevet. Ha több szerzője volt és ők nem mind azonos neműek voltak, akkor 'nem meghatározható'-nak jelöltem.

4.5. A 24.hu főbb rovatainak kiválasztása és a rovatokbeli cikkek csoportosítása nemek szerint

A nemek szerint felcímkézett cikkadatbázis alapján készítettem egy kimutatást, hogy az egyes rovatokban hány cikket jegyeztek férfiak, nők, illetve mennyi volt a nem meghatározható nemű szerzővel rendelkezők száma. Ebből természetesen azt is meg lehetett kapni, hogy egy-egy rovatból hány hír került bele az adatbázisba a vizsgált, 2016-23-as időszakból.

Az egyes rovatokba tartozó cikkek számában volt egy jelentős szakadás. Volt 10 rovat, amibe több, mint 10.000 hír került. A 10 közül a legkevesebb szöveg a Tech-ben volt, egész pontosan 13980 hírrel. A következő rovat viszont, ami a Tech-nél kevesebb adatot tartalmazott, az FN Pénzügy volt 2492 szöveggel. Ez 8 év alatt meglehetősen kevés cikk, és az elemzést is torzította volna ezeknek a nagyon különböző súlyú rovatoknak az összehasonlítása. Így a fő rovatoknak azokat választottam, amibe legalább annyi hír került a 8 év alatt, mint a Tech-be.

5. Eredmények és értelmezésük

5.1. Top 10 a 24.hu híreiben legtöbbet szereplő nő és férfi

A toplistát a 2-es, 3-as, 4-es és 5-ös táblázatok tartalmazzák. (4 személy neve rövidítve szerepel rajta, azért, hogy kiferjenek az adatok. Mindez az azonosíthatóságukat viszont nem befolyásolja.)

Sorszám	2016		2017		2018		2019	
1	Hillary Clinton	35.17%	Hosszú Katinka	20.52%	Hosszú Katinka	16.09%	Hosszú Katinka	14.68%
2	Hosszú Katinka	17.84%	Angela Merkel	17.49%	Angela Merkel	15.97%	Babos Tímea	12.80%
3	Angela Merkel	17.47%	Szél Bernadett	10.79%	Babos Tímea	13.11%	Theresa May	12.02%
4	Babos Tímea	7.30%	Babos Tímea	10.76%	Szél Bernadett	11.91%	Meghan Markle	10.51%
5	Sarka Kata	5.78%	Theresa May	10.14%	Meghan Markle	9.08%	Kim Kardashian	9.95%
6	Theresa May	4.13%	Hillary Clinton	8.41%	Kim Kardashian	8.95%	Angela Merkel	9.38%
7	Szél Bernadett	3.82%	Sarka Kata	6.33%	Vajna Tímea	7.01%	U. Von Der Leyen	8.72%
8	Tóth Gabi	3.31%	Marine Le Pen	5.45%	Theresa May	6.34%	Kylie Jenner	8.20%
9	Demcsák Zsuzsa	2.71%	Tóth Gabi	5.11%	Schmidt Mária	6.22%	Vajna Tímea	6.89%
10	Kapás Boglárka	2.47%	Liptai Claudia	5.00%	Kylie Jenner	5.32%	Szél Bernadett	6.86%
Összemlítés:	4865		2938		4021		3978	

2. táblázat. Top 10 a 24.hu cikkeiben legtöbbet szereplő nő, 2016-19. A nevek mellett az adott személyek említéseinek aránya látható a top 10 összemlítéséhez viszonyítva. Forrás: saját adatok.

Sorszám	2016		2017		2018		2019	
1	Orbán Viktor	29.56%	Orbán Viktor	28.12%	Orbán Viktor	34.28%	Orbán Viktor	37.16%
2	Donald Trump	26.75%	Donald Trump	25.68%	Donald Trump	23.97%	Donald Trump	20.37%
3	Barack Obama	8.07%	Soros György	9.08%	Cristiano Ronaldo	6.32%	Karácsony Gergely	9.85%
4	Lázár János	6.79%	Vlagyimir Putyin	6.81%	Mészáros Lőrinc	6.16%	Mészáros Lőrinc	6.62%
5	Vlagyimir Putyin	6.42%	Mészáros Lőrinc	6.43%	Soros György	6.15%	Tarlós István	5.98%
6	R. T. Erdogan	4.99%	Botka László	5.78%	Lázár János	5.77%	Borkai Zsolt	4.82%
7	Rogán Antal	4.93%	Lázár János	5.46%	Vlagyimir Putyin	5.71%	Lewis Hamilton	4.49%
8	Vona Gábor	4.47%	Gyurcsány Ferenc	4.52%	Fucsovics Márton	4.10%	Vlagyimir Putyin	3.63%
9	Andy Vajna	4.08%	Andy Vajna	4.13%	Nikola Gruevszki	3.79%	Manfred Weber	3.62%
10	Szijjártó Péter	3.93%	Simicska Lajos	3.98%	Kósa Lajos	3.74%	Matteo Salvini	3.45%
Összemlítés:	14717		16182		15259		14494	

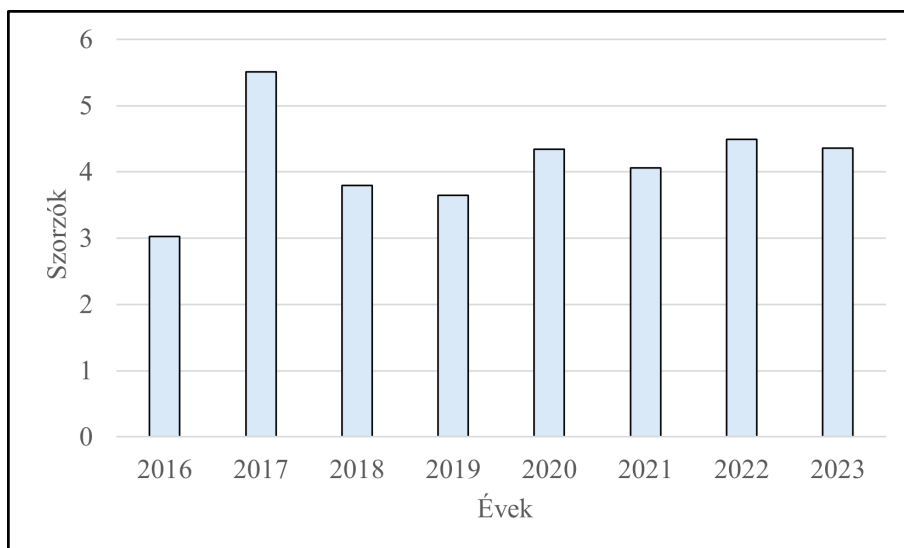
3. táblázat. Top 10 a 24.hu cikkeiben legtöbbet szereplő férfi, 2016-19. A nevek mellett az adott személyek említéseinek aránya látható a top 10 összemlítéséhez viszonyítva. Forrás: saját adatok.

Sorszám	2020		2021		2022		2023	
1	Müller Cecília	25.74%	Dobrev Klára	17.08%	II. Erzsébet	22.05%	Novák Katalin	23.27%
2	Angela Merkel	13.65%	Müller Cecília	16.13%	Novák Katalin	15.79%	Tóth Gabi	16.21%
3	Eszenyi Enikő	10.55%	Angela Merkel	11.95%	Tóth Gabi	8.99%	U. Von Der Leyen	8.92%
4	Kim Kardashian	10.48%	Meghan Markle	9.84%	Kim Kardashian	8.88%	Varga Judit	8.61%
5	Meghan Markle	7.16%	Varga Judit	9.07%	Kulcsár Edina	8.73%	II. Erzsébet	8.26%
6	Szél Bernadett	6.97%	Britney Spears	8.30%	Amber Heard	8.15%	Vadai Ágnes	7.49%
7	Novák Katalin	6.61%	Novák Katalin	7.91%	Britney Spears	7.28%	VV Melina	7.14%
8	U. Von Der Leyen	6.42%	Szél Bernadett	6.61%	Meghan Markle	6.88%	Donáth Anna	6.90%
9	Kylie Jenner	6.32%	Kim Kardashian	6.57%	Liz Truss	6.80%	Tóth Andi	6.87%
10	Babos Tímea	6.10%	U. Von Der Leyen	6.54%	U. Von Der Leyen	6.44%	Karikó Katalin	6.32%
Összemlítés:		3100	2845		2748		2578	

4. táblázat. Top 10 a 24.hu cikkeiben legtöbbet szereplő nő, 2020-23. A nevek mellett az adott személyek említéseinek aránya látható a top 10 összemlítéséhez viszonyítva. Forrás: saját adatok.

Sorszám	2020		2021		2022		2023	
1	Orbán Viktor	29.32%	Orbán Viktor	29.75%	Orbán Viktor	31.99%	Orbán Viktor	31.43%
2	Donald Trump	25.56%	Donald Trump	12.76%	Vlagyimir Putyin	18.21%	Vlagyimir Putyin	13.42%
3	Joe Biden	8.17%	Karácsony Gergely	12.27%	Márki-Zay Péter	8.88%	Donald Trump	10.13%
4	Karácsony Gergely	7.92%	Joe Biden	9.47%	Donald Trump	8.68%	Szijjártó Péter	9.99%
5	Szijjártó Péter	6.29%	Márki-Zay Péter	7.56%	Szijjártó Péter	7.11%	V. Zelenszkij	7.76%
6	Gulyás Gergely	5.16%	Szijjártó Péter	7.01%	V. Zelenszkij	5.44%	Karácsony Gergely	6.96%
7	Mészáros Lőrinc	4.58%	Vlagyimir Putyin	5.85%	Joe Biden	5.37%	Joe Biden	6.22%
8	Kásler Miklós	4.38%	Lewis Hamilton	5.32%	Elon Musk	5.11%	Schadl György	5.38%
9	A. Lukasenka	4.32%	Gyurcsány Ferenc	5.18%	Karácsony Gergely	4.97%	Lázár János	4.51%
10	Vlagyimir Putyin	4.28%	Gulyás Gergely	4.85%	Gyurcsány Ferenc	4.24%	R. T. Erdogan	4.19%
Összemlítés:		13457	11548		12345		11232	

5. táblázat. Top 10 a 24.hu cikkeiben legtöbbet szereplő férfi, 2020-23. A nevek mellett az adott személyek említéseinek aránya látható a top 10 összemlítéséhez viszonyítva. Forrás: saját adatok.

3. ábra. Mennyiszer több említése van a 24.hu cikkeiben 10 legtöbbet szereplő férfinak, mint nőnek? Forrás: saját adatok.

A szakirodalom alapján arra lehetett számítani, hogy a férfiak kb. 3-szor többször fognak szerepelni a hírekben, mint a nők. Ez az arány a 24.hu adatai alapján inkább a 4-szereshez áll közel, ahogy azt a 3. ábra mutatja. Persze azt is figyelembe kell venni, hogy ez nem az adott évben a portálon említett összes ember alapján készült arány, hanem csupán a 10-10 legtöbbet szereplő személy összeállításainak szorzója. Nincs azonban különösebb ok azt feltételezni, hogy az összes szereplő figyelembevételével lényegesen más szorzóhoz jutottunk volna.

A legkisebb eltérés az összeállítások közül a 2016-os évben figyelhető meg. Ezért lényegében egy személyben Hillary Clinton felel, aki az azévi amerikai elnökválasztás demokrata elnökjelöltjeként kiemelten sokat szerepelt. Épp ezért a legnagyobb eltérés az ezutáni évben van, amikor már Clinton említésszáma jelentősen visszaesett, és más, hasonló érdeklődésre számot tartó női közszereplő viszont nem bukkant fel.

Az is szembejövő a 3. ábra alapján, hogy a várakozásoknak megfelelően nincsen az egyenlőség irányába mutató tendencia.

Ha a legtöbbet említett közszereplők foglalkozás szerinti eloszlását vizsgáljuk, amit a 6. táblázat szemléltet, akkor azt látjuk, hogy szinte teljes egészében megegyeznek a nemzetközi helyzettel (amit az 1. táblázat mutatott be). Leolvasható az is, hogy Magyarországon is a politikusi szakma képviselői a legnagyobb mértékben reprezentáltak mindkét nemből. Ugyanakkor míg a férfiaknál a toplistákra kerültek 73%-át teszik ki, addig a nőknél csak 45%-ot. Mivel kevesebb női politikus van világszinten is, de különösen Magyarországon, mint férfi, ezért ez várható is volt.

Nő			Férfi		
Foglalkozás	Szám	Arány	Foglalkozás	Szám	Arány
Politikus	15	45.45%	Politikus	24	72.73%
Híresség, énekes, színész	14	42.42%	Vállalkozó	5	15.15%
Sportoló	3	9.09%	Sportoló	3	9.09%
Akadémikus	1	3.03%	Végrehajtó	1	3.03%
Összesen	33	100%	Összesen	33	100%

6. táblázat. A 2., 3., 4. és 5. táblázatokon szereplő személyek eloszlása foglalkozás szerint. Forrás: saját adatok.

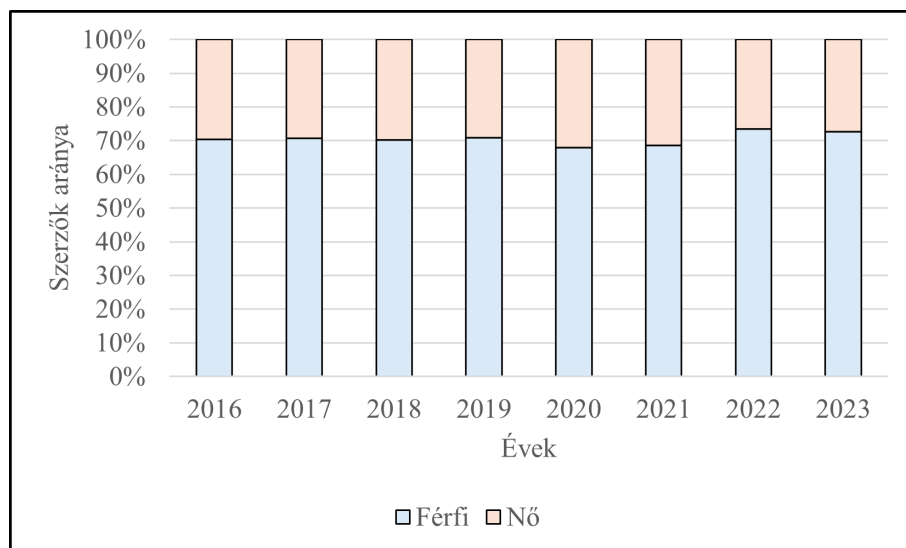
A férfiak esetében a 'vállalkozó' címke mögött rejlő emberek kicsit eltérhetnek attól, amire a szó alapján eredetileg gondolhatnánk. A kategóriába Mészáros Lőrincet, Soros Györgyöt, Andy Vajnat, Elon Muskot és Simicska Lajost soroltam be. Így az ezekkel a személyekkel kapcsolatos hírek is gyakran inkább politikai, mint üzleti jellegűek voltak.

A két nemnél alapvetően 3-3 csoport képviseltette magát a legemléltettebbek közt. Ez a nőknél a politikus, híresség és a sportoló volt, a férfiaknál pedig szintén a politikusok és sportolók, a vállalkozókkal kiegészítve. 2 ember volt, aki nem illett bele ebbe a rendszerezésbe. Az egyik Karikó Katalin, aki az akadémiai teljesítményével hívta fel magára a figyelmet. A másik pedig Schadl György, aki korrupciós botránya miatt szerepelt sokat.

Abban a tekintetben, hogy milyen sportág képviselőjeként lehetett nagy figyelmet elérni, volt némi eltérés a nemek közt. Míg 1-1 teniszező mindkét nemből bekerült a listára, addig ezen kívül a nők esetében az úszás volt népszerű, a férfiak esetében pedig a foci és az autóversenyzés.

Érdeemes továbbá kitérni a női 'híresség, énekes, színész' kategória magas, 42%-os arányára. Itt többek közt Kim Kardashian, Tóth Gabi, Sarka Kata, Tóth Andi szerepelnek. Mivel a kutatásom kvantitatív, ezért arra a kérdésre kevésbé tud választ adni, hogy milyen mértékben jellemző még napjainkban is a nők sztereotipikus bemutatása. Az ide tartozó hírek azonban fokozottan alkalmasak a nők bulváros és hagyományos nemi szerepeket erősítő prezentálására. Magas arányuk azt sugallja, hogy a sztereotipikus ábrázolás még mindig gyakori.

Ha azt vizsgáljuk, hogy mivel lehet leghosszabb ideig a napirenden maradni, akkor a férfiak esetében viszonylag egyszerű a kép: egy ország vezetőjének kell lenni. A 8 év alatt végig fenntartani a jelentős figyelmet 3 embernek sikerült: Orbán Vikornak, Donald Trumpnak és Vlagyimir Putyinnak. Igaz, Trump nem volt végig az USA elnöke az időszakban. 2021-ben viszont a Capitolium ostroma, '23-ban pedig a republikánus elnökjelöltsége is közrejátszott a rá irányuló nagy figyelemben.

4. ábra. A 24.hu-n hírt szerző személyek aránya nemek szerint, évenkénti bontásban. Forrás: saját adatok.

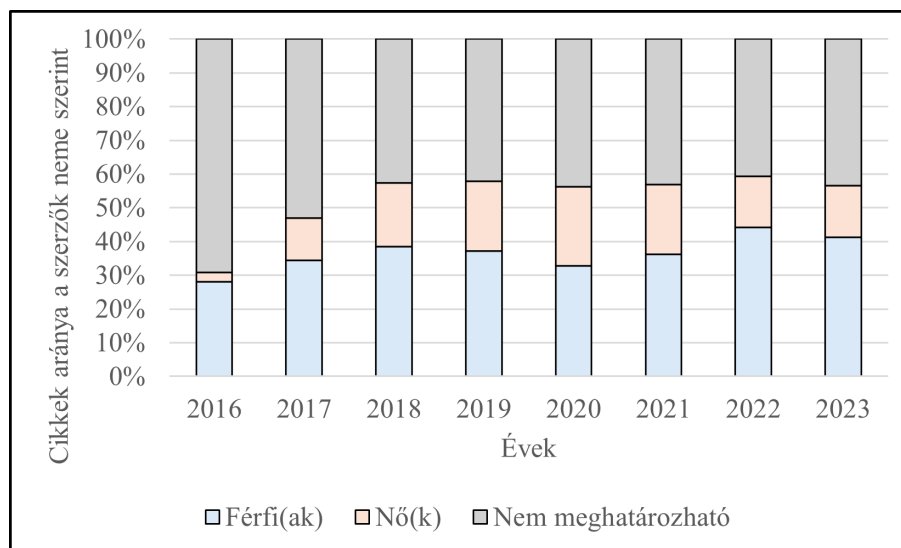
A nőknél nincsen olyan, aki mindvégig a toplistán tudott volna maradni. A legtovább Angela Merkel és Szél Bernadett voltak képesek a figyelem középpontjában lenni, 6-6 évig a vizsgált 8-ból. Merkel beleillik a férfiaknál az előbb leírt mintába, ahogy a szintén egészen sokáig, 4 évig szereplő Theresa May is. Ráadásul mindketten akkor kerültek ki, amikor visszaléptek a politika színteréről. Ez arra enged következtetni, hogy nincs nemi elfogultság az újságírók körében abban a tekintetben, hogy kevesebbet szerepeltetnék a női politikusokat. Megerősödni látszik az a feltevés, hogy szimplán azért van kevesebb szó róluk a hírekben, mert a politikusok közt is jóval kisebb az arányuk.

További 3-an voltak, akik 5 évig szerepeltek prominensen a portálon: Ursula Von der Leyen, Meghan Markle és Kim Kardashian. Ebből látszik, hogy a nők esetében nehezebb egységes magyarázatot adni arról, hogy mivel lehet a legnagyobb médiafigyelmet megragadni.

5.2. A portál szerzőinek nemi megoszlása

Arra vonatkozóan nem sikerült adatokat találni, hogy hogyan alakult a 24.hu szerkesztőségében a nemek aránya. A cikkadatbázisom alapján viszont elkészítettem a 4. ábrán látható összesítést. Ez azt mutatja, hogy azok közt a személyek közt, akik akár 1 cikket is megjelentettek az adott évben a híroldalon, hogyan alakult a férfi-nő arány. Ez nem teljesen ugyanaz, mintha az ott dolgozó újságírókról beszélénk, hiszen ebbe a vendégszerzők is beleszámítanak. Mégis egy jó indikátora lehet a szerkesztőségi állapotoknak.

Ahogy az ábráról is leolvasható, a 24.hu szerzői tekintetében a nők aránya egyharmad körül

5. ábra. A 24.hu-n megjelent cikkek nemi megoszlása a szerzők alapján, 2016-23. Forrás: saját adatok.

alakult a vizsgált 8 évben. Úgy látszik, hogy ezügyben nincsen tendenciózus változás. Az arány pedig megfelel a témában a magyarországi felmérések által 1999 óta talált, az újságíró szakmában 20-35% közé mért hányadnak.

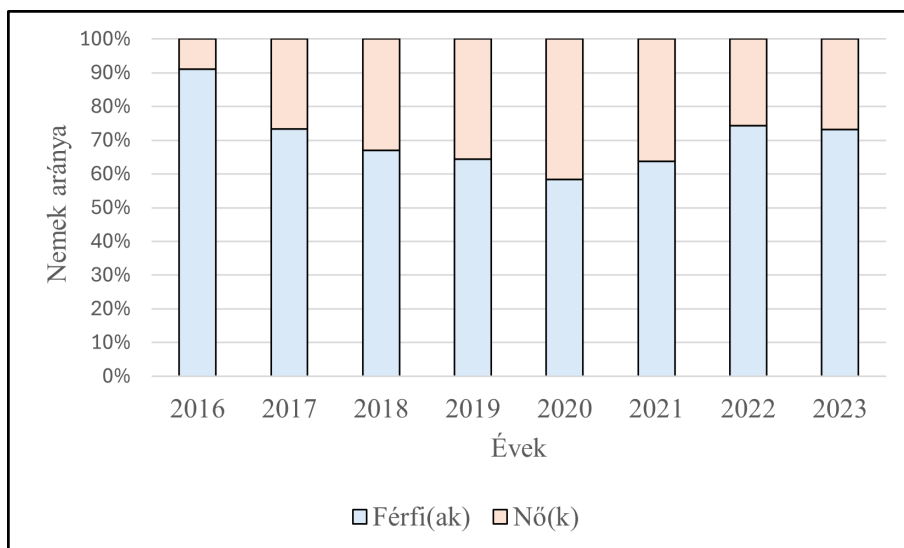
5.3. A 24.hu-n megjelent cikkek nemi megoszlása szerző(k) alapján

A szekció címében említett nemi megoszlást az 5. ábra mutatja be.

A legszembeötlőbb eredmény sajnos az, hogy milyen magas a nem meghatározható kategória részaránya. Ezért szinte teljes egészében azok a cikkek felelnek, amik szerzőjeként csupán a 24.hu volt feltüntetve. Emellett a kategorizálás nehézségeihez sokkal kisebb mértékben, de hozzájárultak a több, különböző nemű újságíró által jegyzett hírek, és a 24.hu-n kívül egyéb, nem besorolható kategóriák is (pl.: Szponzorált tartalom, Sokszínű vidék).

A másik feltűnő dolog az, hogy mennyire kiugróan alacsony az újságíróknak részaránya 2016-ban az összes cikkből, különösen a 4. ábra adott évi adataival összevetve. Az, hogy ebben az évben a cikkek szerzőit tekintve ilyen kevés arányaiban az újságíróknak által megjelentetett szöveg még a nők szerzők közti kb. 30%-os aránya ellenére is, annak köszönhető, hogy egy-egy női szerző átlagosan sokkal kevesebb cikket írt, mint férfi. Erre a jelenségre viszont már nem tudok magyarázattal szolgálni. Lehetséges, hogy csak év közben vettek fel sok újságírónőt a 24.hu-hoz, és ezért jegyezték kevesebb cikket. Ezt a feltevést viszont így, hogy nem ismert a szerkesztőség összetétele és annak változása az időszakban, nem lehet igazolni.

Ha azonban csak a férfi vagy női szerzőjüként besorolt cikkek korpuszát tekintjük (6. ábra),

6. ábra. A 24.hu-n megjelent cikkek nemi megoszlása, ha csak azokat a cikkeket vizsgáljuk, ahol azonosítható volt a szerzők neme. Forrás: saját adatok.

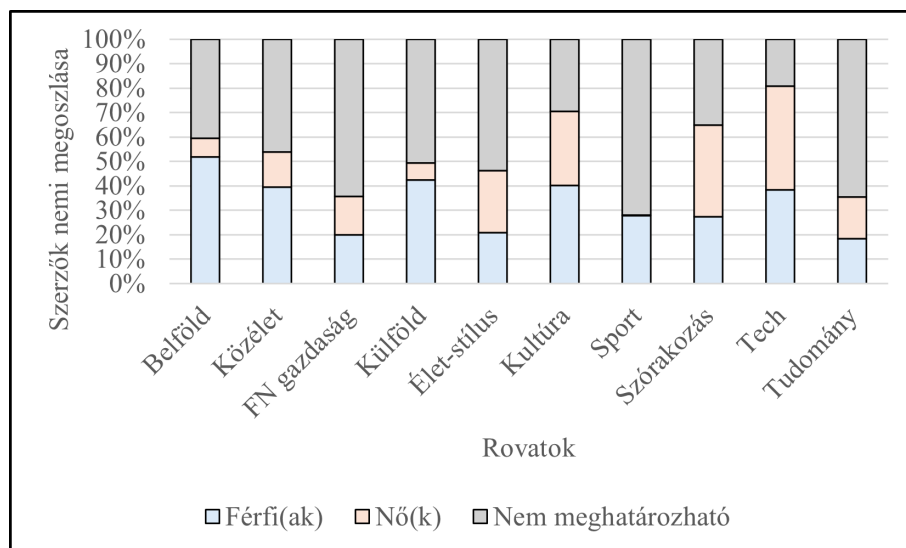
akkor a vizsgált 8 évben átlagosan 29,32%-nyi volt a portálon a nők által jegyzett cikk. Ez teljesen egybevág a szerzők közti arányukkal. Ezen kívül a 2022-es, a hazai digitális hírekkel foglalkozó felmérésben talált 25%-hoz is közel áll, így egészen reálisnak tűnik (Shevchuk és mtsai., 2022).

Továbbra is a sikeresen kategorizált cikkek körét vizsgálva, azt is felfedezhetjük, hogy nincsen egyértelmű tendencia. Sem az újságírók által jegyzett hírek arányának konzisztens csökkenése, sem a növekedése nem figyelhető meg. Az viszont mindenképpen figyelemreméltó, hogy a vizsgált 8 év alatt milyen nagy kilengések voltak ebben az arányban. A legkisebb 2016-ban volt 9%-kal, a legnagyobb pedig 2020-ban 41,7%-kal.

5.4. 'Férfi' és 'női' rovatok a 24.hu-nál

Az egyes rovatokban írt cikkek szerző neme szerinti megoszlását a 7. ábra mutatja. Szembetűnő, hogy itt is milyen nagy hányadban nem lehetett meghatározni az írók nemét. Ez megnehezíti az eredmények értelmezését, mivel nem tudjuk, hogy emiatt fellép-e a megoszlásban torzítás valamelyik nem irányába.

Ha azonban mégis ezekből az adatokból indulunk ki, akkor azt lehet leolvasni, hogy a rovatok nemzetközileg tapasztalható férfi-női munkamegosztása a 24.hu-nál is jelen van. A nők kisebb arányban írták a politikához és gazdasághoz köthető Belföld, Közélet és FN gazdaság rovatokat. A sportnál pedig egyenesen láthatatlanok voltak, az adatbázisban található 36,5 ezer ide tartozó szöveg közül 47-et jegyezve. A külföldi hírekről való tudósítások zöme is a férfi

7. ábra. A 24.hu főbb rovataiban írt cikkeinek megoszlása a szerző(k) neme szerint, 2016-23-as adatok alapján. Forrás: saját adatok.

újságírókra maradt. Úgy tűnik tehát, hogy míg nemzetközileg és itthon is volt már elmozdulás abba az irányba, hogy a politikát és a külföldi híreket illetően egyenlőbb legyen a tudósítók nemi megoszlása (Macharia, 2020; Shevchuk és mtsai., 2022), a 24.hu esetében ez még kevésbé figyelhető meg.

Meglepő eredmény, hogy a Tech rovatban milyen volt a megoszlás. Az újságírók által jegyzett cikkek aránya itt volt a legmagasabb, 42,4%. Ezzel a férfiakat is megelőzték, ahogy a (kevésbé meglepő) Élet-stílus és a Szórakozás esetében is. Végül a Tudomány volt még az a rovat, ahol hasonló arányban jelentettek meg híreket az újságírók a két nemből: a férfiak az összes hír 18, a nők 17%-áért feleltek (a nem meghatározható kategória magas aránya mellett).

6. Az eredmények összegzése

6.1. A hírekben legtöbbet szereplő férfiak és nők

A 24.hu cikkeiben a 2016-23-as időszakban a top 10 legtöbbet említett férfi és nő listájára felkerült személyek a leggyakrabban politikusok voltak. A nők esetében hasonló súllyal szerepeltek a hírességek (celebek, modellek, énekes- és színésznők csoportja), míg a férfiaknál a második, jóval kisebb súlyú foglalkozáscsoport a vállalkozó volt. Mindkét nemből felkerült még a toplistára néhány sportoló is.

Az adatok alapján a legtovább a toplistán tipikusan az országok regnáló vezetői maradnak. Bár ez a szabályszerűség a nőknél is megjelent, ott vegyesebb a kép. Példának okáért Szél Bernadett, Ursula Von der Leyen, Meghan Markle és Kim Kardashian is sokáig voltak jelen a legtöbbet említett nők közt.

Arra, hogy mennyiszer szerepel több férfi a portál híreiben, mint nő, csak áttételesen tudunk következtetni. Ha azonban a top 10 említésszámainak arányához hasonló a helyzet, akkor a szorzó körülbelül négyszeres lehet. Ez nagyobb, mint a nemzetközi felmérések alapján előrejelzett 3-szoros arány, és a vizsgált években nem rajzolódott ki az egyenlőség irányába mutató tendencia sem.

6.2. A 24.hu szerzőinek és az oldalon megjelent cikkeknek a nemi megoszlása

Az oldal szerzőinek nemi megoszlása az utóbbi 8 évben lényegében változatlanul 30% körül mozgott. Ez megerősíteni látszik azoknak a felméréseknek a helyességét, amik szerint az újságíró szakmában is kb. ennyi a nők aránya Magyarországon már régóta.

Arról, hogy mennyi az oldalon megjelent anyagok közül a férfiak és a nők által írt, nehéz biztosat mondani. Sajnos a 24.hunál sokszor nem tüntetik fel a szerzőt, hanem csak az oldal nevét, így ezekben az esetekben a cikk szerzőjének neme sem megállapítható. Ha azonban csak a szerző neme szerint kategorizálható cikkek korpuszát tekintjük, akkor a vizsgált 8 évben átlagosan 29,32%-nyi volt a portálon a nők által jegyzett cikk. Ebben sincsen valamilyen irányba mutató tendencia, az ingadozások viszont egészen nagyok. A nemi szempontból felcímkezhető szerzőjű szövegeket a legkisebb arányban 2016-ban írták nők (9%), de a hányad volt 41,7% is 2020-ban.

6.3. Rovatok

A biztos következtetések levonását itt is megnehezíti, hogy a híroldalon megjelent anyagok jelentős részénél nem tüntetik fel a szerző nevét. A 2016-23-as összesített adatok alapján viszont beigazolódt az előzetes feltevésem: a 24.hunál is igaz, hogy a politikai, gazdasági és külügyi tematikájú cikkeket inkább a férfiak írják, a sportról tudósítókat pedig szinte kizárólagosan ők. A nők a férfiaknál nagyobb arányban jegyezték a Tech, a Szórakozás és az Élet-stílus rovatok cikkeit, a Tudomány rovatban pedig az arány hasonló volt.

7. További lehetséges kutatási irányok

A kutatás egy lehetséges további iránya a vizsgált oldalak körének bővítése. Egyrészt el lehetne készíteni hasonló elemzéseket más jelentős hazai hírportálokról (pl. Index, Origo, Telex, stb.). Így teljesebb képet kapnánk a magyar online hírmédiáról és világossá válna, hogy mik az esetlegesen 24.hu-ra specifikus jelenségek a jelenlegi kutatásból.

Másrészt vizsgálható lenne nem csupán az, hogy a közélettel prominensen foglalkozó szerkesztőségekben hogyan jelennek meg a nők, hanem hogy a 'női' lapokban (pl. Kiskegyed) milyen a reprezentációjuk.

A kutatási kérdések körét pedig azzal is lehetne bővíteni, ha az egyes csoportok (pl. sportolók, politikusok, gazdasági/pénzügyi szektorban tevékenykedők) médiabeli jellemzését és a velük kapcsolatban gyakran előforduló témákat vennénk nagyító alá.

Köszönetnyilvánítás

Szeretnék köszönetet mondani kiváló konzulenseimnek, Dr. Fodor Szabinának és Dr. Urbán Ágnesnek, akik a meglátásaikkal sokat hozzattek a dolgozatomhoz. Hálás vagyok, hogy mindig a rendelkezésemre álltak és gyorsan válaszoltak a felmerülő kérdéseimre.

Emellett a családtagjaimnak is köszönettel tartozom, akik a kutatás írásának utolsó heteiben nyújtottak fontos érzelmi támogatást; és külön a bátyámnak, aki informatikusként pár programozási tippel is a segítségemre volt.

Hivatkozásjegyzék

- Barta, B., Lakatos, D., Nagy, A., Nyist, M. K., & Ács, J. (2023). HunSum-1: an Abstractive Summarization Dataset for Hungarian. *XIX. Magyar Számítógépes Nyelvészeti Konferencia (MSZNY 2023)*, 231–243. o.
- Bátorfy, A., Kovács, B., & Szilas, J. (2018). Kevés nő ír politikáról, gazdaságról a magyar szerkesztőségekben. *Átlátszó*. <https://atlatszo.hu/adat/2018/06/01/nok-es-ferfiak-aranya-a-magyar-szerkesztosegekben> (Utoljára letöltve: 2024. 04. 14.)
- Byerly, C. M. (2011). *Global report on the status women in the news media*. Washington, DC: International Women’s Media Foundation [IWMF].
- Cho, S., & Davenport, L. D. (2007). Gender discrimination in Korean newsrooms. *Asian Journal of Communication*, 17(3), 286–300. o.
- European Institute for Gender Equality. (2023a). Gender balance in business and finance. December 2022. <https://eige.europa.eu/publications-resources/publications/gender-balance-business-and-finance-december-2022> (Utoljára letöltve: 2024. 04. 17.)
- European Institute for Gender Equality. (2023b). Gender balance in politics. November 2022. <https://eige.europa.eu/publications-resources/publications/gender-balance-politics-november-2022> (Utoljára letöltve: 2024. 04. 17.)
- Franks, S. (2013). Hard evidence: Is there still a gender bias in journalism. *The Conversation*.
- Hamborg, F., Meuschke, N., Breiting, C., & Gipp, B. (2017). news-please: A Generic News Crawler and Extractor. *Proceedings of the 15th International Symposium of Information Science*, 218–223. o. <https://doi.org/10.5281/zenodo.4120316>
- Hann, E., Megyeri, K., Urbán, Á., Horváth, K., Szávai, P., & Polyák, G. (2023). Tájékoztató sziget egy polarizált médiarendszerben.
- Macharia, S. (2020). Who Makes the News?: 6th Global Media Monitoring Project.
- Magyar Női Érdekérvényesítő Szövetség. (2010). Magyarország Nemzetközi Médiafigyelő Projekt 2010 Országjelentés.
- Margit, P. (2002). A nők reprezentációja. *Médiakutató*. https://mediakutato.hu/cikk/2002_03_osz/06_a_nok_reprezentacioja (Utoljára letöltve: 2024. 04. 18.)
- MEAA & IFJ. (1996). Women in the Media in Asia: Participation and Portrayal.
- NMHH. (2017a). A nők megjelenése a médiában. A női szerepek megjelenésének módjai a magyar rádiók és televíziók programjaiban. https://nmhh.hu/dokumentum/173611/nok_mediakepe_nmhh_kutatas.pdf (Utoljára letöltve: 2024. 04. 18.)

- NMHH. (2017b). Társadalmi sokszínűség a hírműsorokban (2016. július 1. - december 31.) https://nmhh.hu/dokumentum/187304/tarsadalmi_sokszinuseg_2016_2.pdf (Utoljára letöltve: 2024. 04. 15.)
- NMHH. (2017c). Társadalmi sokszínűség a hírműsorokban (2017. január 1. - június 30.) https://nmhh.hu/dokumentum/191561/tarsadalmi_sokszinuseg_2017_1.pdf (Utoljára letöltve: 2024. 04. 15.)
- NMHH. (2018a). Társadalmi sokszínűség a hírműsorokban (2017. július 1. - december 31.) https://nmhh.hu/dokumentum/195460/tarsadalmi_sokszinuseg_2017_2.pdf (Utoljára letöltve: 2024. 04. 15.)
- NMHH. (2018b). Társadalmi sokszínűség a hírműsorokban (2018. január 1. – június 30.) https://nmhh.hu/dokumentum/198894/tarsadalmi_sokszinuseg_hirmusorok_2018_1.pdf (Utoljára letöltve: 2024. 04. 15.)
- NMHH. (2020). Társadalmi sokszínűség a hírműsorokban (2019. január 1. – december 31.) https://nmhh.hu/dokumentum/212582/tarsadalmi_sokszinuseg_hirmusorok_2019.pdf (Utoljára letöltve: 2024. 04. 15.)
- NMHH. (2021). Társadalmi sokszínűség a hírműsorokban (2020. január 1. – december 31.) https://nmhh.hu/dokumentum/219213/tarsadalmi_sokszinuseg_2020.pdf (Utoljára letöltve: 2024. 04. 15.)
- NMHH. (2022). Társadalmi sokszínűség a hírműsorokban (2021. január 1. – december 31.) https://nmhh.hu/dokumentum/229358/tarsadalmi_sokszinuseg_a_hirmusorokban_2021_január_1_december_31.pdf (Utoljára letöltve: 2024. 04. 15.)
- NMHH. (2023). Társadalmi sokszínűség a hírműsorokban (2022. január 1. – december 31.) https://nmhh.hu/cikk/236654/Tarsadalmi_sokszinuseg_a_hirmusorokban_2022_január_1_december_31 (Utoljára letöltve: 2024. 04. 15.)
- NMHH. (2024). Társadalmi sokszínűség a hírműsorokban (2023. január 1. – december 31.) https://nmhh.hu/cikk/245509/Tarsadalmi_sokszinuseg_a_hirmusorokban_2023_január_1_december_31 (Utoljára letöltve: 2024. 04. 15.)
- North, L. (2016). The Gender of “soft” and “hard” news: Female journalists’ views on gendered story allocations. *Journalism Studies*, 17(3), 356–373. o.
- Orosz, G., Szabó, G., Berkecz, P., Szántó, Z., & Farkas, R. (2023). "Advancing Hungarian Text Processing with HuSpaCy: Efficient and Accurate NLP Pipelines". K. "Ekštejn, F. Pártl

- & M. Konopík (Szerk.), *"Text, Speech, and Dialogue"* (58–69 o.). "Springer Nature Switzerland".
- Sabbati, G., Prpic, M., & Shreeves, R. (2018). Gender equality in the EU's digital and media sectors. Briefing.
- Sebők, M., Mészáros, E., & Kiss, G. M. (2018). A politikai elit médiareprezentációja a rendszerváltás után. Egy napilap-címlapokra épülő szövegbányászati elemzés. *Politikatudományi Szemle*, 27(1.), 91–112. o.
- Shevchuk, S., Tothova, L., Talik, M., Biró, Z., & Nemečková, N. (2022). Women's Voices in the Media: A Look at Central Europe.
- Szalay, D. (2024). Távozik Neizer Anita, a Telex vezetői által felvásárolt G7 vezérigazgatója és ezzel várhatóan még közel sincs vége a távozásoknak. <https://media1.hu/2024/03/28/tavozik-neizer-anita-g7-vezerigazgato/> (Utoljára letöltve: 2024. 04. 16.)
- Telex. (2023). Változás a Telexben. <https://telex.hu/belfold/2023/04/28/valtozas-a-telexben-munk-veronika-tavozas-dennik-n> (Utoljára letöltve: 2024. 04. 16.)
- Ványi, É. (2013). *A magyar kormányzati elit 1990 és 2010 között. A kormányzati karrierút vizsgálata* [disszert., (BCE), Politikatudományi Intézet].
- Vásárhelyi, M. (1999). *Újságírók, sajtómunkások, napszámosok*. Új Mandátum.
- Végh, O. V. (2021). Az újságírók helyzete a mai magyar médiában. Továbbra is érezhető a nemi megkülönböztetés jelenléte? *ABsolute Alkalmazott Bölcsészet Konferencia. Hallgatói tanulmányok*, 77–96. o.